

Ob smrti prof. Mihajla Pajkovića

(1905—1970)

Vsi, ki smo se udeleževali zveznih prireditev jugoslovanskih geografov po osvoboditvi, se spominjamo simpatičnega, zavzetega predstavnika črnogorskih geografov, ki je na teh prireditvah zastopal našo najmanjšo republiko. Spominjamo se ga kot skromnega, vse razumevajočega človeka, ki je vedno zelo pozitivno vplival na delovno vzdušje v skupnih forumih jugoslovanskih geografov. Poznali smo ga kot profesorja gimnazije in pozneje kot direktorja Višje pedagoške šole na Cetinju, kot ustanovitelja Geografskega društva SR Crne gore (1956) in kot organizatorja V. kongresa geografov SFRJ v Titogradu leta 1958. Poznali smo ga tudi po nekaterih njegovih solidnih znanstvenih razpravah, v katerih je obravnaval med drugim pastirstvo na Bjelasici, klimo jugozahodne Crne gore, klimo Cetinja, prirodna bogastva Crne gore, ter po njegovih prispevkih o Črni gori v »Enciklopediji Jugoslavije«. Zelo smo ga pogrešali med nami zadnja leta, odkar je šel v pokoj in ni več prihajal med nas. Tem bolj nas je težko zadela vest, da je 22. aprila 1970 na tragičen način izgubil življenje. Tudi slovenski geografi se želimo s temi vrsticami oddolžiti njegovemu spominu ter se mu zahvaliti predvsem za njegovo vneto pomoč pri naših ne vedno najhvaležnejših prizadevanjih, da bi čim bolj okrepili in vskladili sodelovanje med geografi iz vseh naših republik.

Svetozar Ilešič

Prvo italijansko-slovensko geografsko srečanje

(Videm, april 1971)

Kot prvi vidnejši rezultat stikov med geografi s tržaške univerze oziroma njene fakultete za tuje jezike in literaturo v Vidmu (Udine) in geografi iz SR Slovenije, o katerih smo poročali v lanskem »Geografskem vestniku« na str. 157, je Geografski inštitut navedene fakultete, ki ga vodi prof. Giorgio Valussi, organiziral v dneh od 17. do 18. aprila 1971 v Vidmu prvo delovno srečanje italijanskih geografov (oziroma geografov iz avtonomne pokrajine Furlanija-Juljska Benečija) z geografi iz SR Slovenije. Pokroviteljstvo nad srečanjem je prevzel rektor tržaške univerze, ki je počastil sestanek tudi s svojim obiskom, k organizaciji srečanja pa je krepko pripomogel tudi Konzorcij za ustanovitev in razvoj univerzitetnega študija v Vidmu. Srečanja so se razen profesorjev, znanstvenih sodelavcev in študentov Geografskega inštituta na novi fakulteti v Vidmu in številnih udeležencev z geografskega oddelka tržaške univerze udeležili iz SR Slovenije prof. Svetozar Ilešič, prof. Vladimir Klemenčič, prof. Igor Vrišer, docent Jakob Medved in znanstveni sodelavec Biroja za regionalno planiranje Matjaž Jeršič.

Srečanje je odprl videmski župan prof. Bruno Cadedetto, poudarjajoč velik pomen tega in bodočih podobnih srečanj za prijateljsvo in medsebojno poznavanje med obema sosednjima deželama. Kot prvi je nato referiral prof. S. Ilešič o regionalni družbeno-ekonomski strukturi SR Slovenije. Sledil je referat prof. Giorgia Valussija o administrativni preureditvi in gospodarskih spremembah na tistih ozemljih Juljske Benečije, ki so prišla v okvir SR Slovenije. Sledeča dva referata sta se ukvarjala z učinki odprtosti nove meje med SR Slovenijo in avtonomno pokrajino Furlanija-Juljska Benečija. Prvega je imel Matjaž Jeršič, drugega, oprtega na uradne vire o prekmernih gibanjih na Gorškem, pa profesor Fakultete za ekonomiko in trgovino tržaške univerze Claudio Sambri. V drugem delu srečanja je najprej prof. Igor Vrišer poročal o urbanem omrežju SR Slovenije, nato pa so nastopili mlajši sodelavci videmskega Geografskega inštituta, in sicer najprej dr. Guido Barbina z referatom o alpskih mestih v Furlaniji in nato dr. Pio Nodari s preglednim referatom o obmejni alpsko-jadranski regiji (Furlanija-Juljska Benečija, Koroška, SR Slovenija).

Drugi dan srečanja smo se odpeljali na ekskurzijo ob Timentu navzgor vse do zaježitvenih jezer in višinskih živinorejskih naselij Sauris v Karniji.

Splošen obojestranski vtis je bil, da je srečanje lepo uspelo in povsem doseglo svoj namen. Nadpoprečen poudarek je doživelo tudi v videmskem in tržaškem (italijanskem in slovenskem) dnevnem tisku, presenetljivo manj pa v ljubljanskem. Z delovnimi stiki pa smo pravzaprav šele začeli in z njimi nadaljujemo. Ze konec maja je obiskala SR Slovenijo študentska ekskurzija videmskih študentov pod vodstvom prof. Valussija, na programu je tudi ekskurzija naših študentov v Julijsko Benečijo-Furlanijo, naslednje delovno srečanje pa bo leta 1972 v SR Sloveniji, tokrat verjetno v obmejnih predelih Pomurja.

Ob koncu gre našim videmskim prijateljem z županom prof. Cadetom in prof. Valussijem na čelu naša zahvala za vso organizacijsko skrb in pri srčno gostoljubje, ki so nam ju izkazali, ne sme pa ostati neomenjeno, da je levji delež pri posredovanju stikov in premostitvi jezikovnih težav opravil prof. tržaške univerze oziroma njene videmske fakultete dr. Gojmir Budal s pomočjo svoje soproge prof. Ksenije Levak.

Svetozar Ilešič

Tri posvetovanja o urejanju regionalnih problemov podonavsko-alpskega-jadranskega prostora na osnovi meddržavnega sodelovanja

Gospodarski razvoj sili države podonavsko-alpskega-jadranskega prostora h koordiniranemu planiranju razvoja centralnih krajev in infrastrukture ter k urejanju problemov varstva narave.

Od 7. do 8. septembra 1970 je organizirala slovenska zadruga »Naš Kras« v Velikem Repru pri Trstu študijsko srečanje, na katerem so obravnavali regionalne probleme Krasa urbanisti, arhitekti, etnografi, zgodovinarji, geografi, botaniki ter strokovnjaki za zaščito kulturnih in prirodnih spomenikov iz Ljubljane in Trsta. V enajstih referatih in diskusijah, kjer so sodelovali pripadniki slovenske manjšine iz Italije in politiki slovenske in italijanske narodnosti iz Julijske Krajine, so bili nakazani problemi zaščite prirodnih, kulturnih in etničnih značilnosti Krasa. Celotna kraška kulturna pokrajina je ogrožena zaradi nenačrtnega oblikovanja rekreacijskih zon in stanovanjskih naselij prebivalstva iz Trsta, zaradi širjenja industrijskih obratov in hitrega prehajanja kmetijske zemlje v roke nekmečkega prebivalstva.

Od 10. do 12. februarja 1971 je organizirala »Evropska hiša« v Celovcu mednarodno študijsko konferenco o regionalni politiki prek meje (*Grenzüber schreitende Regionalpolitik*), ki se je je udeležilo 45 udeležencev — politologov, geografov, regionalnih planerjev, urbanistov in sociologov ter predstavnikov upravnih in političnih ustanov iz Avstrije, Danske, Belgije, Francije, ZR Nemčije, Italije in Jugoslavije.

Prvega dne so na posvetovanju poročali o regionalni politiki v Avstriji in na avstrijskem Koroškem, ter o regionalnopolitičnih vidikih dela Komisije evropske gospodarske skupnosti (EGS).

Dr drugega dne so bili na programu referati o izkušnjah usklajevanja regionalnega razvoja v obmejnih regijah med Posarjem in ZR Nemčijo, Loreno v Franciji in Luksemburgu, med območji mestnih regij Aachna v ZR Nemčiji, Maastrichta na Nizozemskem in Lièga v Belgiji ter v okviru takozvane obmejne regije »Basiliensis«, ki jo sestavljajo deli Švice, ZR Nemčije in Francije.

Zadnjega dne so bile v treh referatih osvetljene izkušnje pri usklajevanju regionalne politike prek meje v prostoru »Alpe-Adria« s stališča Julijske Krajine, avstrijske Koroške in SR Slovenije.

Referati drugega in tretjega dne so pokazali, da je pri prebivalstvu v obmejnih regijah sicer mnogo dobre volje za meddržavno reševanje skupnih regionalnih problemov. Skupno reševanje pa zavira prevelika centraliziranost držav in premajhna politična avtonomnost obmejnih pokrajin. Zna-